

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

neriske eller historiske krav, der må stilles, eller kravet til dens alder. Med hensyn til sidstnævnte punkt skal jeg bemærke, at uagtet det ikke vil være udelukket at frede en bygning, som er yngre end 100 år, har det siden lovens ikrafttræden i 1918 været fast praksis ikke at fravige hovedreglen om 100 års alder.

Men selv om Cirkusbygningen blev optaget på fredningslisten, ville konsekvenserne heraf efter al sandsynlighed blive, at ejeren fremsatte begæring om nedrivning, i hvilken situation staten kunne blive nødt til at overtage bygningen, for hvilken nuværende ejer som bekendt har givet 10 mill. kr.

I denne sammenhæng vil jeg dog gøre opmærksom på, at der forhåbentlig allerede i den kommende folketingsssamling kan fremsættes forslag til en revideret bygningsfredningslov, og at der under arbejdet i folketinget med dette forslag vil blive lejlighed til at tage problemerne om betingelserne for og konsekvenserne af bygningsfredninger op til grundig overvejelse.

I øvrigt vil jeg gerne understrege, at de enkelte kommuner meget ofte er nærmest til at tage sig af bevaringsarbejdet; de har mulighederne herfor (der kan henvises til byplanloven og byggelovene), og de har en umiddelbar interesse i de enkelte bevarings-sager. Det bør i denne forbindelse erindres, at det ikke mindst skyldtes et initiativ fra Københavns kommune, at der ved lovbe- kendtgørelse nr. 63 af 21. februar 1962 blev indføjet en bestemmelse i byplanlovens § 2, som giver kommunerne mulighed for at øve meget betydelig indflydelse på den bymæssige udvikling af særlige byområder og således f. eks. også forhindre nedrivning af enkelte bygninger, som anses for betyd- ningsfulde for bevaringen af områdets sær- lige karakter.

Af *Albertsen* til handelsministeren (3. august 1964):

„Vil ministeren søge den overhåndta- gende etablering af bank- og sparekasse- filialer begrænset, evt. ved ændring af bankloven, således at der skal kræves godkendelse for at kunne etablere nye filialer?“

Det har i det sidste par år vakt stigende opmærksomhed, at antallet af bank- og

sparekassefilialer øges med en vækst, der tilsyneladende ikke kan forklæres ud fra et stigende behov for disse filialers etablering.

I de sidste 20 år er antallet af bankfilialer fordoblet fra ca. 760 til ca. 1.450, og spare- kassefilialer er forøget fra ca. 250 til ca. 550, sammenlagt en vækst på over 100 pct. Selv om der i samme periode er sket en befolkningsforøgelse og en vis forskydning samt ændrede vaner med henblik på ud- nyttelse af banker og sparekasser, kan denne voldsomme udvikling af bank- og sparekassefilialer slet ikke motiveres ud fra disse hensyn.

Eksempelvis kan jeg anføre fra min egen by, Frederiksberg, at der her, uanset en klar tilbagegang i befolkningstallet samt ophør af skatte- og afgiftsbetaling til kommunen, er sket en fordobling af filialer i nævnte interval.

Efterhånden får man indtrykket af, at når én bank eller sparekasse har placeret sig på et gadehjørne, søger de øvrige penge- institutter at placere sig på de resterende hjørner. Hvis man ikke har ledige lokaler, erhverves den respektive ejendom, og de hidtidige erhvervslejere siges op til skade for mange forretningsfolk, både direkte ved deres tvangsforflytning og dermed ofte større lejeomkostninger, men også indirekte, idet denne voldsomme filialvækst nødven- digvis koster betydelige investerings- og administrationsbeløb, som skal dækkes ind ved rentemarginalen. Denne er da også i de sidste 25 år forøget med over 50 pct. fra 2,25 til 3,55. Derved tvinges erhvervslivet og byggeriet til at betale højere renter til skade for omkostningsniveau og konkur- renceevne.

Men ud over disse beklagelige virkninger medfører filialetableringerne også beslaglæg- gelse af eftertragtet bygningsarbejdskraft. Når filialerne åbner, kræver de kvalificeret og eftertragtet arbejdskraft. Udgifterne herved kan aflæses ved at se, at administrationsud- gifternes vækst for sparekasser og banker er steget over 125 pct. i de sidste 10 år — sam- menlignet hermed er statsadministrationen i samme periode kun steget 98 pct. Det kræ- ver i øvrigt ikke mere at administrere hele Danmark end at administrere vort penge- væsen; inden længe vil filialudviklingen medføre, at pengevæsenets administration vil koste mest. Lad mig rent privat til-